

IZVEŠTAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u decembru 2014.god.

15.01.2015

U decembru 2014.godine, na oba merna mesta se vršilo sistematsko dnevno merenje osnovnih zagađujućih materija SO₂, O₃, kao i NO₂. Takođe se na oba merna mesta vrši i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuju i ukupne taložne materije. Procena zagađenosti vazduha, odnosno granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za pojedine parametre aerozagađenja baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona zagađenja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak. Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osetljiva stezanja u grudima, suženja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA Sumpor dioksida (SO₂) su 62 dnevna merenja SO₂ na 2 merna mesta, po 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i O. S. Markovića u Vranju u decembru 2014.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, na ovim mernim mestima. Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan. U decembru 2014. god. izvršena su 62 dnevna merenja SO₂ na 2 merna mesta, po 31 na mernom mestu u ZZJZ i O. S. Markovića u Vranju. U decembru 2014.god. bila su na mernom mestu u ZZJZ Vranje 6 dana sa koncentracijama O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan, dok su na mernom mestu u O. S. Svetozar Markovića bila 3 dana sa koncentracijama O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan. Maksimalno dozvoljena vrednost za O₃ za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan. Azot dioksid (NO₂) U decembru 2014.god. izvršena su 62 dnevna merenja azot dioksida na 2 merna mesta, po 31 na mernom mestu u ZZJZ i O. S. Markovića u Vranju. U decembru 2014.god. nije bilo vrednosti koncentracija NO₂ preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta. Granična vrednost za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan, a tolerantna 125 µg/m³/dan.

Aerosediment U decembru 2014.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena na mernim mestima u ZZJZ Vranje i O. S. Markovića u Vranju. Mesečne vrednosti ukupnih taložnih materija u decembru 2014.god., na ovim mernim mestima, bile su ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taložne materije na mesečnom nivou iznosi 450 mg/m²/dan. Tabela sa rezultatima merenja Dr Nevenka Stanojković Lekar spec.higijene i toksikologije